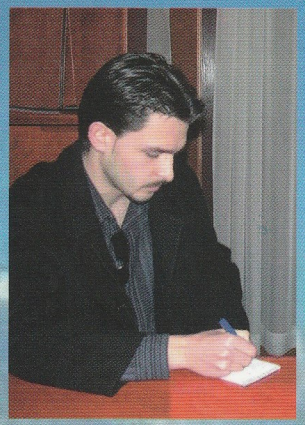

Darko Juka je voljom svojih roditelja Marinke i Marka na ovaj svijet ljepote i ljubavi, ali ujedno i nesklada i mistike došao 30. studenoga 1981. Znatiželjan, osjećajan i pomalo nemirna duha sve to je gledao drugačijim očima živeći u svom svijetu, a nadaren, iskrena i široka srca, kakva uistinu jest, dio tih događanja, promišljanja i viđenja kroz *Sjetne tragove* na zanimljiv način prenio je i svojim čitateljima.

Ovo mu je prva zbirka pjesmotvora, a svi koji su je pročitali s nestrpljenjem čekaju i drugu jer sigurno je da će iskustvom iz svoga asocijacijama, maštom i doživljajima bogatoga duhovnog svijeta na papir prenijeti i svoja viđenja drugih događanja i vremena.

Osnovnu i srednju školu završio je u Mostaru, gradu kojemu iskazuje rijetko divljenje, poštovanje i ljubav. Rastao je i stasao u HR Herceg-Bosni, a u njegovu sazrijevanju i već bogatom društvenom djelovanju duboko je utkana odanost svojim korijenima.

Apsolventom je na Odsjeku novinarstva pri Pedagoškom fakultetu Sveučilišta u Mostaru. Njegov glas, ali ponajviše otvoren, pravičan i novinarski profesionalan pristup svim temama poznat je slušateljima *Hrvatskog radija Mostar.* Pisao je i u više listova i časopisa, a trenutačno je, svojim stilom i informiranošću, prepoznatljiv i cijenjen među čitateljima hrvatske dnevne tiskovine *Slobodna Dalmacija* iz Splita.

Ivan Ćubela, novinar

Darko Juka

Sjetni tragovi

Darko Juka

SJETNI TRAGOVI

Izdavač
Darko Juka, Mostar

Urednik
prof. Ilija Drmić

Ocjenjivači
prof. Stjepan Galić
prof. Ilija Drmić
Emil Karamatić

Ilustracije
Anton Pehar (str. 36, 66, 68 i 79)
Marin Talić (str. 20, 26 i 74)

Foto autora
Ivan Rozić

Tehničko uređenje
Tihomir Mandić

Naklada
1000 primjeraka

Tisak
Müller, Sarajevo

CIP - katalogizacija u publikaciji
Gradska knjižnica Mostar

UDK 821.163.42(497.6)-1

JUKA, Darko
Sjetni tragovi / Darko Juka ; (ilustracije Anton Pehar, Marin Talić). - Mostar : (izdanje autora), 2003 (Sarajevo : Müller). - 97 str. : ilustr. ; 20 cm

Proslov / Ilija Drmić : str. 5-7. - Duhovne funkcije između stvarnosti i apstrakcije / Stjepan Galić : str. 89-92

Darko Juka

SJETNI TRAGOVI

Mostar, 2003.

PROSLOV

U zadnje vrijeme sve više mladi pjesnici stupaju na scenu sa svojim pjesmotvorjem i drugim literarnim uracima. Tako sada imamo pred sobom pjesnika i novinara Darka Juku iz Mostara. Mlad je to pjesnik i vrlo perspektivan. Ovim svojim stihovljem pokazuje svoje mogućnosti i zacijelo u budućnosti pokazat će još mnogo više. On promišlja na zanimljiv mladenački način o nekim svojim doživljajima i ne želi da ih vrijeme zatre nego da se utjelove u stihove i da prema tome postupno oblikuje svoje stavove vezane za poetski izričaj. I on je svjestan kako nije jednostavno prereći u stih sve ono bogatstvo doživljenoga bez obzira radilo se o doživljaju osobe, pojava ili nečega drugoga. Hrve se s istim problemom kao i onaj starozavjetni pjesnik koji je napisao vječno lijepe stihove o ljubavi, sreći i duhovnom zadovoljstvu u glasovitom spjevu *Pjesmi nad pjesmama*. U istoj je situaciji kao i onaj nepoznati pisac iz 14. st. koji je napisao knjige *Povjerljivi savjeti* i *Oblak neznanja*. Proučava se u engleskoj književnosti. Uvijek je u pitanju riječ, ta vječno opterećujuća činjenica s kojom se nosimo svi mi prolaznici ovim svijetom i igrači na pozornici kazališta svijeta. Sve nas zbunjuje veličina ljubavi kao i sv. Pavla koji je ispjevao veličanstveni *Hvalospjev ljubavi*.

Darko je pjesme pisao u raznim prigodama, mjestima i gradovima. Svaka ima svoj nadnevak, što nimalo nije beznačajno, jer se tako sve doimlje kao svojevrsni lirski dnevnik. Moglo je toga biti i mnogo više zapisano ali pjesnik se opredijelio samo za neke posebne trenutke viđenoga i doživljenoga. Pokušao je u što manje riječi zbiti svoje osjećaje ili osjećaji su se sabili u tijesne prostore riječi, jer se osjećaji i riječi razilaze. Donekle se oni susreću, poklapaju, a onda najedanput osjećaji nabujaju, preplave riječi kao more obale te nastaje neka vječno šumeća pjesma osjećaja i riječi, mora i obale, osobe i doživljenoga u svezi s voljenom osobom i nečim što čovjeku pristaje srcu, umu i osjećajima. Nije li možda ta neka nama neopisivo draga Lištica ili možda Radobolja ušla duboko u biće kao što je to s našim pjesnikom? Ili je riječ o nekoj osobi gotovo kao potoku, rijeci, jezeru? Sve je to tu negdje u dubini naše psihe kad se čitaju ovi stihovi. Oni su dakle doživljaji, emocije s određenim ritmom, rimom, naracijom. Oni su slike, koloriti umješno složeni i ponuđeni nama na odgonetavanje i čitanje. Nisu ničim zasićeni što bi stvaralo obzorje neke druge lirike nego baš lirike doživljaja, impresije. Ovo je ipak impresivna lirika osobe, odnosa, stvari bez velikih stilskih figura ali s jakim lirskim riječima, osjećajnima, emotivnima, iskreno doživljenima. Na tragu smo pjesnika koji će jednoga dana sve svoje osjećaje hermetički zatvoriti u stilske figure i onda će se tražiti čitatelj koji će ih razbijajući čitati, ovako su one prozirne kao bistro jezero, gotovo su bajkovite, snoviđenske a opet stvarne, posve stvarne, bistre.

Nije lako nadjenuti ime pjesmi. Pjesnik se koleba između naslova i nenaslova. I to je svojevrsna pjesnička tvorevina, pjesničko umijeće. Naslov cijele zbirke također je zanimljiva pojava, jer nije svejedno kako ćemo nadjenuti stihozbirku, a o rasporedu pjesmotvora posebna je priča. Ovdje se radi o svemu tome. Pjesnik je uložio maksimalan trud da bi svaku

pjesmu nazvao njezinim imenom, da bi pjesmotvorje razdvojio u cikluse i konačno da bi cijela zbirka nosila pravo ime prema osjećaju samoga autora.

Koliko se u svemu uspjelo, prosudite sami. Pjesnik ostaje otvorenim za sve kritike i nikako ne odustaje od pisanja. On je vrlo uporan u svojim planovima s poezijom kao svojim načinom komunikacije s čitateljstvom. Mnoge će uvući u svoj svijet i svoj način promišljanja a mnoge će oduševiti onim što je njega oduševilo u ovome životu. Spreman je da ga se razapne na rascvjetalo stablo njegovih pjesmotvora! Iz toga će zacijelo poteći novi stihovi tla i života te pjesničke krvi koja će biti pomiješana s ljubavlju prema svemu što jest, a poglavito prema onoj koju neizmjerno voli.

Ilija Drmić

Noćno nadahnuće

Zatočen u ognju požude
kroza zastore pozdravljam
inspiraciju noći,

nadahnuće koje oči
širom otvorene drži,
ispunjenje koje srce
vrelom krvlju prži.

Pozdravljam mjesec
okrugli na nebu
i u lucidnom skladu
vijem put njega.
Strijepim za zvijezde
što ih neobuzdan pazi!

Mostar, 28. kolovoza 2003.

I.

BESANE NOĆI

Lijepa je noć čovjeku koji
zna da će svanuti.

Ivan Cankar

Bezimena

Dok vrijeme opjeva
stihove lažne
tuga mi srce doji

za bježanje nemam snage
očima mrak
pute kroji.

U krilu duše svila se tama
tijelo se njome
kao plahtom ogrće

biće u tuzi i bez nade
posljednji zagrljaj
hladnoj zemlji dade.

Mostar, 4. veljače 2001.

Upiti besane noći

Je l' te ikad podsjeti na mene
lagan lahor
što stidno šapuće,
kapi kiše
što tužno ljube?

Je l' te ikad podsjeti na mene
latica ruže
što nježno miluje,
svjetla grada
što zamamno sjaje?

Je l' te ikad podsjeti na mene
iskreni osmijeh
dok se usne rumene?

Mostar, 5. veljače 2001.

Cigara života moga

Posljednji krug obgara
cigara života moga,
prošlost trenutne ljepote
pepelom sivim postaje,
dim sjećanja lagano me guši.
Slaba iskra, kratka užitka,
lažne nade, gasi se u trenu.
Cigara bijedna nestaje
u vjetru životne istine.

Mostar, 5. veljače 2001.

Snoviđenje

Mišlju brodim
mračne mi psihe,
bez truna nade
tonem sve više.

Najednom priviđenje
u liku tvom se javi?!
Budi svjetlost,
razbija tamu,
pruža ruku,
na Život me zove.

Ali sjaj pokori se tami,
shvaćam -
ruke nema.
Sve je u mojoj glavi!

Mostar, 8. veljače 2001.

Vapaj

Na srce se ime urezalo tvoje
radosti nema, samo urez to je.
Divan, ranu pretešku stvara
ne znam što je san, što java.
Sreća u resu nestala za vijeke
ljubavi mila, sjećanje peče.
Okrutni usud lice bora
oh, Gospode, zar i srce mora?

Mostar, 22. veljače 2001.

Priđi u noći

Opet mi priđi, u snu, u noći
osmijeh izmami licu patnje
usnuli krik ljepotom okrijepi
oko da krijesi, bez straha samoće.
Vrelinom strasti uhvati tijelo,
a srce u topli zagrni veo.
Ne pusti tuzi u noći da caruje,
zora, vjeruj, praznu bol daruje.

Mostar, 13. ožujka 2001.

U sat prvi jedne noći

Legnem u noći
misli glavom lete,
a ti si jedino
o čemu misliti mogu
pa grlim jastuk, grleći tebe
i snom ti dolazim reći...

Mostar, 14. studenoga 2001.

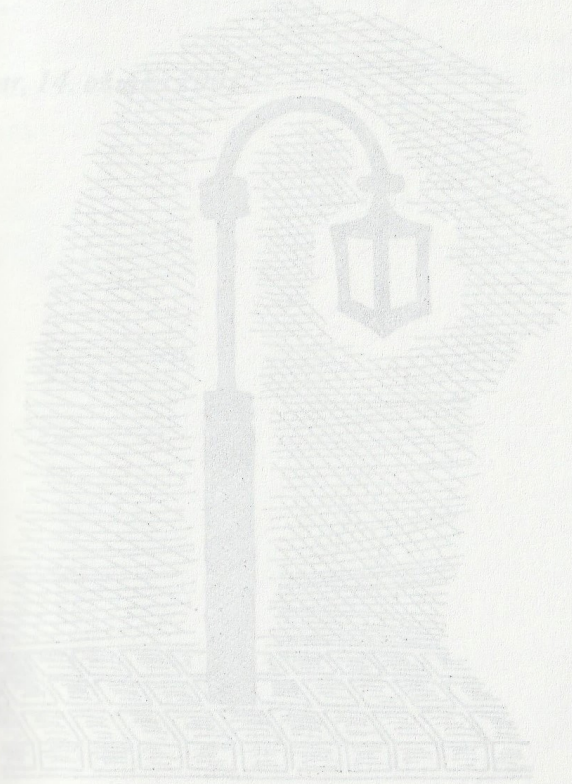

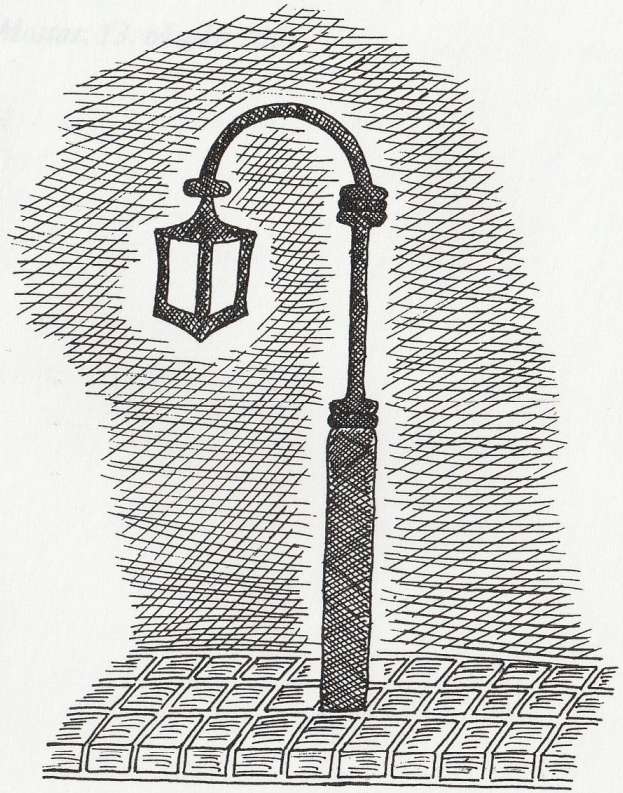

Prijevara

Dok hodam u slutnji ludoj
i nestajem u daljini uličnе tmine
Mostar grad umiva noć
beskrajne tišine.
S neba zvijezde put svijetle
lažne kao svjetiljka u noći
iza ljepote očaj kriju,
svjetlost naivna leptira
ubija u trenu.

Mostar, 14. ožujka 2001.

Strah te večeri

Nemam komu ni na tren poći
kad ljubit ne mogu
tijelo jedine moje.
S njom imah što više neću.

Dok joj usne ljubih slasne
i grlih tijelo djevojačke ljepote...
Dok joj vrat milovah
i bijele grudi...
Dok joj kosu mirisah u noći...
Ne imah straha za svoje sutra,
sada ne znam - hoće li doći.

Mostar, 14. ožujka 2001.

To nisam ja

Ove stihove,
stihove tuge
ne pišem ti ja.
To samo je trag
moga nesretna tijela
ranjene duše,
iznevjerena srca.

Stoga nemoj vjerovati
ovim stihovima - da jesam
taj koji piše.
Nisam, mila,
nikada više.

Mostar, 21. ožujka 2001.

Balada o starcu

Opijen tugom života
luta stazama izgubljena grada,
u tami zaborava nestaje
dok ga sjećanja stižu.

Sjećanja davno iščezle sreće,
jedina trena radosti,
utjehe, mira,
srce koje pamti.

Naborano lice ostaje vjerno
slučajnu prolazniku
otkriti neće
plač srca i bol duše.

Ni suza, sleđena u oku,
više ne kreće
stazama ljubavi
iz mladosti klete.

Mostar, travanj 2001.

Stih samoće

Tako mi nedostaješ,
bez tebe prazno je sve.
U vremenu samoće
mislim na tebe.

Mostar, 26. travnja 2001.

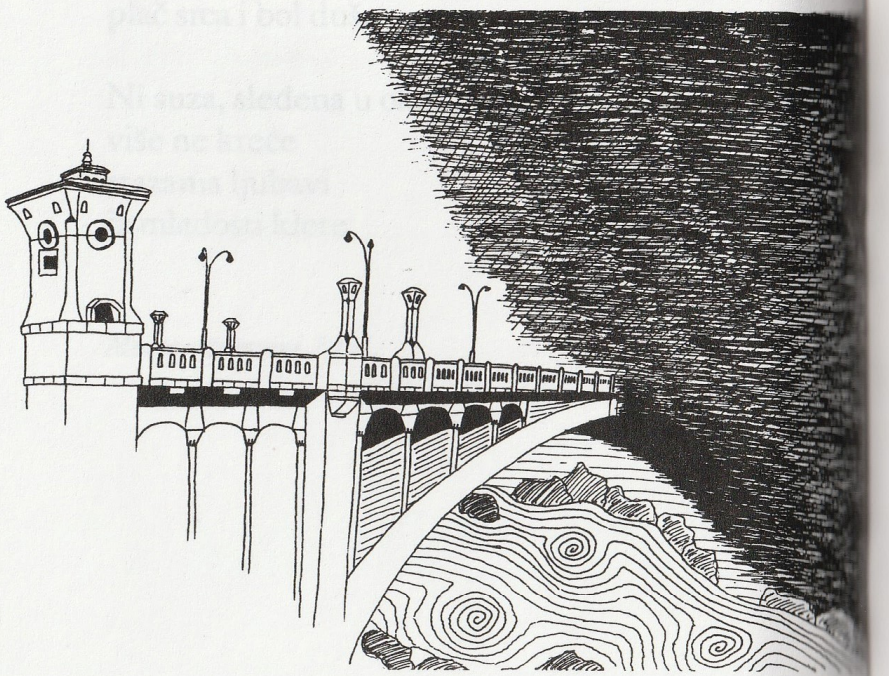

Zelena rijeka

Onkraj zelene rijeke
sretan sam bio,
sada kunem usud
s tugom me pobratio.
Ne želi me više,
čemu život?
Rijeka zna
koliko sam je volio.

Teče i danas bez nas na mostu,
poljupci utihnuli
uspomene ostaju.
Zelena rijeka sobom ih nosi,
za mene čuva,
a zaborav me odnosi.

Zaljubljeno dvoje
nad njom opet bdiju.
Neki sadanji mi
osmijehom
lice joj miju.

Znat će rijeka čuvati tajnu
i teći će noseć mi
uspomenu na nju.

Mostar, 30. travnja 2001.

Bila si uz mene

Svaki korak sudbine,
put koji sam prešao,
uzdah bez utjehe
što u nebo je uzletio,
svaki tren samoće...
bila si uz mene.
Znala si šaptati
samo srce čulo je...
bila si uz mene,
u srcu nosio sam te.

Buna, 30. travnja 2001.

- - - - - - - -

A ko me ikada prestaneš voljeti
D uboka rana slomit će srce
R ijeka mog života prestat će teći
I ja ću otići u daleki zaborav
J edno te molim, nikome ne reci
A ko me ikada prestaneš voljeti
N e reci drugom o našoj sreći
A mene pusti - s tugom ću nestati

Mostar, 3. svibnja 2001.

Spoznaja

Gledam te okupanu
bojama noći, prelijepi
obris tvoj, odsjaj dvaju
svijeća ljubavi, što se
opiru naletu vjetra
nesreće. Božanski dah
s usana ti polijeće, a
tako lijepa nestaješ
u noći... Moje srce
u strahu čeka na te,
ali ti više nikada
nećeš mu doći.

Mostar, 15. svibnja 2001.

Istina

U tami tužne zbilje, poljuljan
osjećajem istinskoga straha
tonem i poginjem glavu
pred raljama princa opaka.
Zvijer jada na moja kuca vrata
bježim, no, snage nemam,
ostao nije ni trun moći
otpor je uzaludan, neće pomoći.
Istina me stigla, godine prošle,
san se gasi, nesretan izdišem.
Kroza život probala me lupiti po glavi,
reći - polako, ne sanjari.
Slušao nisam, nisam ni htio,
sad je kasno, na tugu sam navikao.
Hladan grob s istinom me prima
oslobodi me, zemljo, grijeha iz davnina.

Mostar, 15. svibnja 2001.

Molitva boema

Kada mi mrtvo tijelo
u bešćutan grob polože
i tama smrti
griješnu dušu preuzme
valjda mir ću naći
što životom je bježao,
valjda neću znati
da sam tužan zaspao!

Sjeti se boema koji nesretan ode,
ne žali, pjevaj za mene.
Kroza život me nitko shvaćao nije
znam - i u smrti neće.

Ipak, za me svijeća neka gori,
umjesto tebe za dušu mi moli.
I crvenu ružu posadi tamo
na vječnom domu mom,
cvjetat će tajnom
života, rano uteklog.

Vrisak latica tebi je govorio,
a znaš li sada koliko sam te volio?
Usliši molitvu tužnoga boema,
za drugo je kasno,
mene više nema.

Mostar, 17. svibnja 2001.

Tuga sanjara

Lijepe, ali tužne večeri,
kada mjesec zlatnim nitima
obasja nebo voljenoga grada,
ja ću poći na dalek put,
na svoj put bez povratka.
Dohvatit ću zvijezde rukama,
milovat ih i moliti
da postanem dio njih.
Svijetlim s njima iznad voljena grada
izgubljenu sanjaru utjehu pružam,
kao što mnogi činiše za mene.
Na tom putu bit ću sretan,
bdjeti iznad grada
i čuvati duše tužnih sanjara.

Mostar, 20. svibnja 2001.

Opet

Već sam mislio - moći ću,
nada u život bila je jaka.
Molio sam Boga, molio srce
da budem jak, da se ne dam.

Dvadeset noći bez nje prođe,
dvadeset zora k meni dođe,
plamtjela iskra želje u srcu,
plamtjela žudnja ranjenom dušom
i onda, vidjeh je opet.

Zgasnuo sam u tom trenu
pokleklo srce unatoč svemu,
unatoč molitvi samoga sebe
pokleklo srce i suza ga grebe.

Plače oko u tami grada
sam u noći lutam bez straha,
zamro i on u duši mrtvoj
ne želi vidjeti novo jutro.

Mostar, 21. lipnja 2001.

Oda alkoholu

Ah, ti razbojniče iz prošlosti,
razaraču ljudskoga uma,
prevrtljivi lašcu emotivna duha
ah, ti bolesti, spodobo ljudska.

Prečasni uzore krčmarske tmine,
žestoki udarče bolesne nutrine,
smrtni grijehu posivjela duha
naivnom pijancu vlažna utjeha.

Smrdljivi tvore u litarskoj boci,
okretni pejzažu u pola noći,
lažni osjećaju nevine ljepote
u srcu te mnogi, kao i ja, nose.

Mostar, 25. lipnja 2001.

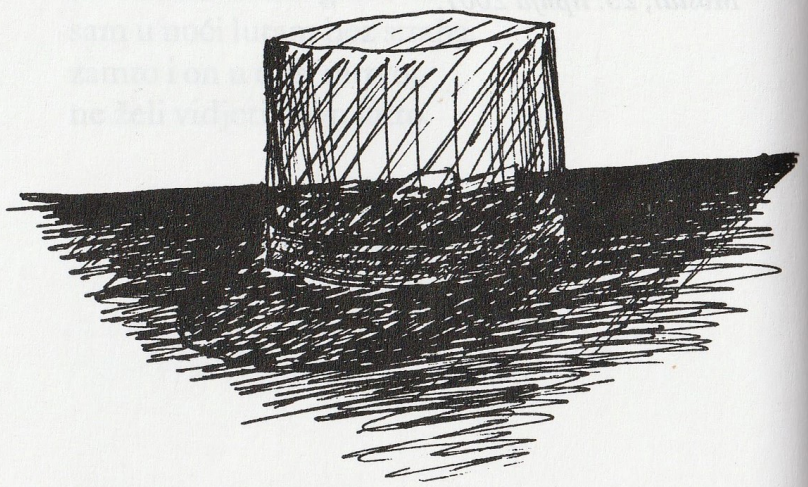

Noć u krčmi

U čaši stocka gorčinu pijem,
smeđu gorčinu života moga.
Krčmar stari kao brat reče:
Nemoj, neće manje da peče!

U čašu, polupraznu, gledam
sjena nekâ njome šeta,
u sjeni najdraže oči
crne oči, u tami bljesak.

Je li grješka ispiti tugu
nestat će oči s njom u cugu?
Ali čaša opet puna bit će
i gledat ću dalje voljeno biće.

Strah bi vlado sam da jesam,
no, brat je u tami pored mene,
puni opet i ja sam sretan
neće ni noćas ići od mene.

Mostar, 31. srpnja 2001.

II.

ŽIVOT KAO URES

U tom životu nije novo
umrijeti, ali ni živjeti,
sigurno, nije najnovije.

Sergej Jesenjin

Misao

Preljev ljepote
obrisom sjene
nošen licem mašte.
Tužna pjesma slavuja,
zvjezdane tmine.
Strava noći,
lik ulične svjetiljke.

Mostar, 27. lipnja 2001.

U visine

Kad jednom u visine odem
i šetao se budem zvijezdama noći,
milovat ću mjesec i on moje grudi
mahnut ću domu u svojoj samoći.

Mostar, 27. lipnja 2001.

Stara kuća

Ne prolazim više pokraj stare kuće,
podnio ne bih tamo da je vidim.
Od onog dana kada ode
pred tu kuću ne dolazim.

Život za mene već je stao,
krčma svu mi radost pruža.
Stara ljubavi, više te nema
uvela moja je duša kao ruža.

Ulicama sada lutam u noći,
srce zove, želi poći
vidjeti hoće staru kuću,
ali mu ne dam, pred nju neću.

Ne dam srcu noge da vodi
izdržati neće, tamo je nema.
Siroto, ipak je voli,
a nje nema, tamo je nema.

Pored kuće sam bih bio,
bol u duši ne bih krio.
Sada kraj je blizu, slutim,
odoh prileć na prašnjavoj klupi.

Život za mene već je stao,
krčma svu mi radost pruža.
Stara ljubavi, više te nema
uvela moja je duša kao ruža.

Mostar, 29. srpnja 2001.

Zvuk crva

Svitat će zore, prolazit će dani,
ja ću vječno spavati u tami.

Rađanje jutra, bljesak sunca,
sjaj prvoga svjetla,
proljeće, ljepotu,
vidjeti neću.
Sve će biti
od mene daleko.

Uho će prigušit tišina.
Pjev ptica, zvuk će
biti gladna crva.

Usnut ću san o životu što prođe,
uspomenom letjet ću maglom prošlosti,
sudbinu kleti, gledati ništa
sanjat o vedrini, zvijezdama neba,
slušati crva. Dok
i u vječnosti ne nađem - dosta!

Mostar, 29. srpnja 2001.

Pjesma od bola

Pjesma je ovo ispisana tugom.
Čijom tugom, znaš li?
Pjesma je ovo bolnija od bola,
tamnija od noći, crnoga vina.
Vina kojeg pijem u čaši
sve je manje i ono će nestati.
Bol njime neće proći,
čaša nova u ruku će doći,
ali tuga u meni skrit će se vješto
za pjesme nove tražiti mjesto.

Mostar, 31. srpnja 2001.

Rijeka smrti

Nemam razlog daljnjoj sreći
ni životu radovat se opet,
samo rijekom zaplovit ću smrti,
vidjeti me nikada nitko neće više.

Mostar, 25. lipnja 2001.

Život će reći

Možda jednom starac ću biti,
možda, velim, život će reći.

Dočeko jesam o tomu mislit,
star dušom, ne po kosi.
U godini ovoj dvadeseta ljeta,
pišem stih, a život me čeka.

Čeka me kroza nj proći
do starca sirota na vrata doći,
ali ja, kažu, jesam ko mazga,
neću tamo, starost je sada.

Možda jednom starac ću biti
možda, velim, život će reći.

Mostar, 31. srpnja 2001.

U mislima

Šećemo se stazom ljubavi
tragovi u pijesku ostaju za nama
plažom igraju se djeca mora
valovi što tajne nose iz dubina.

Modro more šapuće pijesku
lagan osmijeh s malo srama
zajedno čuvaju ljubav svetu
i bojama noći pričaju o nama.

Nježno me rukom za ruku držiš
oči tvoje, zamišljene, gledam
prelijepe, crne, kao morska dubina
divim se tebi ljubavi jedina.

Sretan što pored tebe jesam
lagano korak za korakom pružam
gledam te, dušo, u obrisu noći
i sebično čuvam tren u vječnosti.

Mjesec se iznad nas igra
nježno pazi u zagrljaju dvoje
zvijezde ga na počinak šalju
one svjetlo noći daju.

Lagan poljubac usnama tvojim
medenim, mila, sretan pružam,
sami u noći, ljubavi puni,
najljepša na svijetu moja si ruža.

Mjesec i dalje sja zrake
hoće pažnju na sebe skrenut,
ali ni on s neba ne može
na tvoju ljepotu baciti sjenu.

U mislima...

Makarska, 2. kolovoza 2001.

Kad bi uz mene bila

U noći ovoj zamamne tišine
pješčanom plažom put me vodi,
gledam u more, divim se ljepoti
no srce samo tvoje ime prosi.

Kad bi sada uz mene bila
trenutak ovaj da dijelim s tobom
noć bi o ljubavi s nama snila
i ja bih sretan u oči ti gledo.

Ljubio bih nježno usne drage,
šaptao ti uza sjaj zvijezda
i prestao ne bih voljeti te, mila,
eh, kad bi barem uz mene bila.

Makarska, 8. kolovoza 2001.

Je li me Gospod čuo

Je li me, možda, Gospod čuo,
je li mi molitvu vječnu uslišao,
je li sada, nakon svega,
na stranu moju stati odlučio?

Jedinu želju života moga,
opetovanu molitvu srca,
jedinu moju ljubav svetu
ponovno mi poslao?!

Je li istina ili opet varka,
iskra nade više nego jaka?

U ljubav opet vjere imam
kao nekad mogu voljeti pred svima.

Mostar, 13. kolovoza 2001.

Riječi svete

Sjećam se onoga vremena davna
dok te, draga, nježno gledam,
sjećam se naših sretnih dana
ali ti reći - strah mi ne da.

Umom iste slike lete,
pokraj Neretve šetnje duge,
zagrljaj u hladu platana starog,
pogled na grad iz kraljevske lože.

Snena ljepota dan resi,
zaljubljen pored tebe jesam,
ali ipak na jedno mislim
htio bih reći - ti mi ne daš.

Ne mogu, ne smijem, ali hoću
zašto tren tako je težak?
Riječi dvije, svete, trebam,
ali reći - ti mi ne daš.

Široki Brijeg (na vrelu rijeke Lištice),
18. kolovoza 2001.

Edenska idila

U prošarici ljetnoga hlada
bistri potok pokraj nas žubori,
sunčeve zrake stidljivo prolaze
kroza sitno lišće do kože dolaze.

U edenskom pejzažu sitan trag
stopala naših nestaje u pijesku,
zvuk vode o pećinski ambis
remeti uz pticu prirodnu tišinu.

I ja uz tebe u tišini istoj
uklapam se u zbilju ljepote,
riječi suvišne sada bi bile
samo pogled sve je reko.

Široki Brijeg (na vrelu rijeke Lištice),
18. kolovoza 2001.

Bez tebe

Strah me života bez tebe
puste mladosti i dana tuge.
Strah me ponovna rastanka našeg,
samoće i čežnje, beskrajno duge.

Ti si razlog uzdisaja moga,
koraka što kroza život kroče,
razlog postojanja ovoga tijela,
radost jedina ove duše.

Bez tebe izgubljen jesam
nema pogleda, sve je tama.
Lutam bez cilja svake noći
ostaje samo sirota nada.

Mostar, 19. kolovoza 2001.

Molitva

Razgoli opet djevičansko tijelo
kako bih vidio ljepotu,
obris božanski u liku tvome.

Posljednji put osjet podraži
nek me povede k svijetu strasti.
Uzdah tvoj trnce tvori,
buđenje puti pogled moli.
Krepost duše na srcu ostavi
vječni trag nevine ljubavi.

A kose, u noći, crne
ljubavne pokreću strune.
I pjesmu nam Amor piše,
preklinjem, molim,
pored tebe da dišem.

Mostar, 13. ožujka 2001.

Odgovor

Polupijan
gradom tuge
bestidno
stihove nudim

u prolazu
promatram druge
što kazuju mi
put k sreći.

Na slabine dolaze
ljubavne kurve
o, proklete
gadosti ljudske

odgovor tražim
na nebu u zvijezdi
okrećem glavu
sve je tama?!

I što srcu
put mi kaza,
sreća je moja
samo u tebi.

Mostar, 10. travnja 2002.

Skladba oprečnosti

Kolika oprečnost u duhu je mom
kada ona mi sklada i sreću i bol?
Katkad melodično poput Fortune,
a onda me vodi kroz Hada lagune.

Opjevana pjesmom stihova mojih,
okupana suzom najteže tuge,
zagrljena ljubavlju izgubljena poete
ode i odnese sve note sreće.

Mostar, 6. svibnja 2002.

Epitaf ljubavnika

"Znam komu sam vjerovala"
epitaf je ljubavnika.
Grob mu krasi njezina tuga,
ali ga ljepšeg nemaju ni poete.

Zagreb (na prastarom grobu Mirogoja),
11. svibnja 2002.

Samoubojstvo

Putovi neprohodni,
rijeke unatrag kreću
na oko legla sljepoća,
tamne slike na um slijeću.

Srce kuca crtom mira,
krv sleđena život guši,
prošlost i dalje živo dira
na svjetlo udaraš,
na život ljudski.

Mostar, 8. lipnja 2002.

Osim u srcu

Gdje je nestala ljepota?
Gdje su dani ljubavne radosti?
Danas i noću i danju
ja te tražim osim u srcu!

Je li doista moguće
da nema nas više?
Olako si zaboravila na me.
I danas te tražim osim u srcu!

Nit' naša svijeća više gori,
nit je sjajno nebo povrh mene.
Kiša lije, ja se bojim
osim u srcu nema te nigdje.

Mostar, 10. lipnja 2002.

?

Kamo je otišla ona
kamo se djenula,
ma tu je bila - znam?!

Nestade, nema joj traga
drhtim, neće puta naći.
Opet sam bit ću, i ona će,
ili će me drugim stazama zvati?

Mostar, 10. lipnja 2002.

Tuga

Šeće se ulicama, usamljena,
na licu vidljivo, odveć umorna.
Prašnjava staza i jesenje lišće
krase sliku pojave mučne.

Nema topline, prijatelja, brata.
Igra se srdašcem nevinih u parku,
zaviruje u prozore, tumara bićem
traži me, oh, traži mene!

Mostar, 11. lipnja 2002.

III.

DUŠA MOJA NEMIRNA

Bit će me teško prisiliti
da izaberem gubitak duše
mjesto gubitka tijela.

T. More

Nebo mi kaza

U kolima, za svetoga Ante,
sam na putu u tišini tame.
Slušah kako *ovo mi je škola*,
a nebom se propara
i staklom mojih kola.

Segnuh pogled u visine zvijezda
i vidjeh tako neviđena leta.
Bijela, obla, na pol mjeseca velka
vatrom čuvana, plamenom praćena
ukaza se nasred neba
te nesta u nevjerici, kako je i došla.

Mostar (tri dana nakon što u pola noći vidjeh...),
16. lipnja 2002.

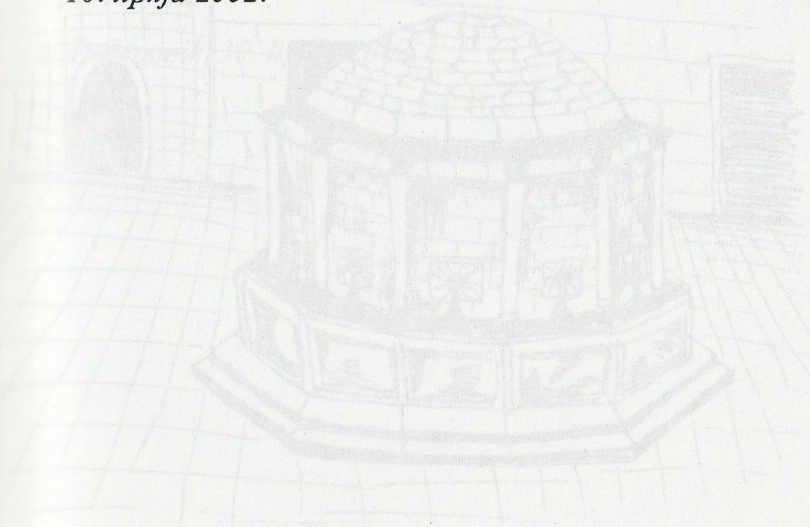

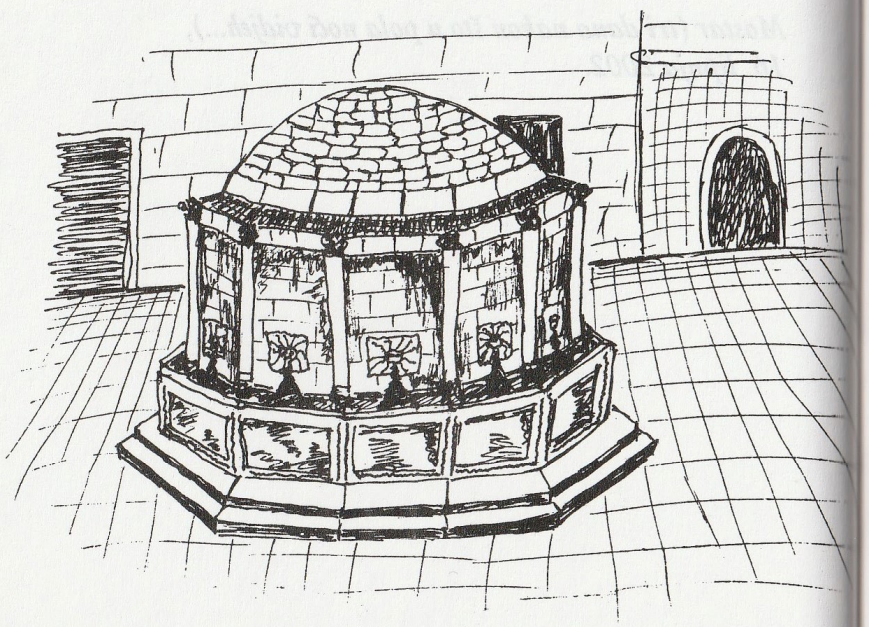

Dubrovačka noć pred svitanje

Ulica duga, noćna tama Straduna,
izgubljena staza sjetom vodi trgu,
toranj odbrojava korake vremena.

U tišini samo žubor vode,
na fontani dva goluba
simbolima su radosti i tuge.

Sam na svijetu il samo u mjestu
kamen svijetli na tren me prenu.

Povijesna zbilja struji mi kroz vene,
a slike u glavi samo tebe i mene.

Dubrovnik, 30. lipnja 2002.

Utjeha

Kada ti bude teško
i ponos ti dira kapja u oku,
kada misliš kako si sama
i obrazom lije kiša sjećanja...

Sjeti se tada onog svetog
kako negdje u svijetu bijede,
na drvenoj klupi sjedi sanjar
nada ga drži, a tuga jede.

On još uvijek misli o tebi
i svrhu traži postojanja svoga
ljudima lud ili možda tužan
on te voli - utjehu pruža.

Ti si ga voljela...

Mostar, 1. srpnja 2002.

Buđenje kamena grada

Prva svjetlost najavljuje zoru
Sunčeve zrake s Veleža kliju,
zvijezde ugasle, Mjesec otplovi
tama ode, svjetlu se pokori.

Studen zrak nad gradom čuči
bistra rosa latice kupa.
Neretva se silinom lomi,
odgrće težinu noćnoga kaputa.

Prvi pjev propara zrak,
štiglić se negdje žuri.
Ulice tihe, zora rudi,
Mostar se još jednom budi.

Mostar, 1. srpnja 2002.

Zar to je sve?

Što je razlogom bitka moga
čujem zvuke pjesme svoje;
zar pisat samo i čekat na tvoje
bijele ruke u snu da me ljube?

Mostar, 2. srpnja 2002.

Na obali Neretve

Uskom stazom koračam,
raslinje mi kožu grebe,
a stopala režu pećine drevne.
Na obalu izlazim
goropadne rijeke.
Svaka bol je prošla,
trenutak broji vijeke.

Mostar, 4. srpnja 2002.

Koju znadoh - više ne znam

Gdje si noćas kada te trebam
lice tvoje da me tješi
i osmijeh utjehu pruža?
Gdje si da one uspomene vratiš?

Sjećanja ostala negdanjih dana,
pobjegla vremena trag u srcu,
a danas te nema ni u dijelcu dana
tugu da razbiješ minulih sjećanja.

Djevojku poput tebe znao nisam,
a sada ne znam ni onu što jesam.
Kada me vidiš, vidjela me nisi,
hladna lica bez pozdrava mila
ostaješ u tami, od mene se skrila?!

Mostar, 21. srpnja 2002.

Nepokoren

Sjeme mu vjetar donio
što krošnju sada njiše
ili ga ptica poštedjela
možda se smilovaše?

U kamenu dalmatinskog krša
našao stazu života je svoga
prkosno stoji u okružju težine,
u borbi grane krote divljine.

Makarska, 29. srpnja 2002.

Sjeta uz more

Zelene iglice, na vjetru strune
borovi nose stoljeća tajne.

Sinje more i mjeseca mijene
dušu umornu sjeta prene.

Vrhovi Biokova očinski bdiju,
sjenu mi šalju, lice kriju.

Makarska, 29. srpnja 2002.

Povratak

Sjedim opet na drvenoj klupi,
iznova opjevam edenski pejzaž,
ali ga osjetit bez tebe ne mogu.

Zbilju sam ovdje pretočio na papir,
plamteće osjećaje opečatio perom
u nadi kako prenut će te sjeta.
Onda ti sjećanjem ćeš znati
da obećanje nad kovanicom dade.
Možda mi se tada i vratiš.

Široki Brijeg (na vrelu rijeke Lištice),
18. kolovoza 2002.

Podno svjetlećega križa

Na obroncima Huma tumaram
leden vjetar tijelo mi grči,
a staza vodi tko zna kud.

Na lice pada svjetlost jarka
u oku obris Kristova znaka,
tama me ovila, prijetnja neka.

U trenu strah ugrabi kosti
na dlan mi sleti, kobna li znaka!

Je li mi noćas vrijeme poći
pustu stazu gledam i pitam?!

Mostar, 28. kolovoza 2002.

Mastilo u stazama

Kamo teče mastilo ovo,
tamno i hladno,
no, ipak ogrijano
toplinom srca mojega?

Kamo teče, ako ne
stazama ljubavi naše,
tragajući tugaljivo
smjernicama srca tvojega!

Mostar, 6. listopada 2002.

Zamagljenje

O, patnje li proklete!
Usud jaše krilima zmaja,
nariče nježnost u grudima mojim,
stišće krika,
ugasla vatra ponovno plamti.

Mostar, 3. studenoga 2002.

Zidine

Obrisi zalazećeg sunca,
lagani pomaci umorna bića,
kula se smiješi
ne otpozdravljam!

Jasan je pogled
bistar i znan,
nije sreća
tumaram sam.
Tuga u kamenu što ih čini
jer nisam kakvim me znade.
Bića sva ista kroče,
odlazim u snove
gdje nema samoće.

Dubrovnik, 8. studenoga 2002.

laž

svuda je oko mene
u svemu
nema istine što svijetom kroči
i to je laž
lažu mi što se svetima dvore
i grijehom što o svetom zbore
lažu mi bijednici
bestidnici me truju
licemjeri bludni opaskom o meni
zbilja je jedna
da je laž u svemu
i ničem ne vjerujem
ni u riječ njenu

Mostar, 12. studenoga 2002.

Suzama se vatre ne gase

Reče mi davno!
A niz tih riječi
razori srce kao djeteta plač
pa i danas od riječi se liječim,
a čime -
riječima tek.

Mostar, 13. studenoga 2002.

Zaneseni sanjar

Nemoj ostavljati samoga
u bespuću svjetova,
nemoj suditi
na tumaranja bolna
zanesena sanjara.

Ja želim voljeti,
želim voljen biti,
nije stvorena moja duša
da bude sama.
Nije!
Ona traži ljubav,
traži zoru i svjetlost dana.
Ona traga za srećom
i ispunjenjem snova
zanesena sanjara.

Mostar, 17. studenoga 2002.

Suludost

Podmukla grmljavina negdje u daljini
umrla zvona ojađeno ječe,
nemiri se u narodima bude
a ja slušam tvoj miris
i gledam tvoje glasove tužne.

Suludo strijepim jer osjećam ti pogled
milujem i gutam sve što udahneš.

Mostar, 13. srpnja 2003.

Pjesma bez suza

Dok me prožimlje duboka misao
pitam se kako čuti mogu
pjev slavuja usred tame noći.

Nemam odgovora u vrtu znanja
ali čujem kako saginje se trava
i veseo žubor nepostojećeg potoka.

Usred noći najednom sam sretan
jasno čujem što inače nisam
najednom mi pjesma poleti bez suza.

Mostar, 27. srpnja 2003.

DUHOVNE FUNKCIJE IZMEĐU STVARNOSTI I APSTRAKCIJE

Čovjek mora biti sam
da bi upoznao druge.
Ivan Cankar

Na hrvatsku poetsku pozornicu stupio je još jedan mladi Hercegovac, Mostarac Darko Juka. Svoj pjesnički prvijenac nazvao je znakovitim imenom *Sjetni tragovi*.

Darko Juka nam u svome pjesničkom prvijencu daruje šezdeset i tri pjesme koje su razdijeljene u tri odjeljka. Poput naslova stihozbirke, zanimljivi su i naslovi odjeljaka: *Besane noći* (22 pjesme), *Život kao ures* (21 pjesma) i *Duša moja nemirna* (19 pjesama). Naravno, tu je i uvodna pjesma koja najbolje dočarava pjesničku osobnu iskaznicu.

Noćno nadahnuće

Zatočen u ognju požude
kroza zastore pozdravljam
inspiraciju noći,

nadahnuće koje oči
širom otvorene drži,

ispunjenje koje srce
vrelom krvlju prži.

Pozdravljam mjesec
okrugli na nebu
i u lucidnom skladu
vijem put njega.
Strijepim za zvijezde
što ih neobuzdan pazi!

Mostar, 28. kolovoza 2003.

Već uvodnom pjesmom Darko Juka posredno nas uvodi u svoj pjesnički temat. Kada je riječ o pjesničkoj tematici, onda tu gotovo da je nemoguće naći temu o kojoj se nije pjevalo, bilo usmeno, pučki ili pisano, umjetnički. Tako i Juka već u prvom odjeljku pjeva o *Bezimenoj* i njezinom posljednjem zagrljaju što ga "hladnoj zemlji dade". Iako je retorika nesklona pjesništvu, mladi se pjesnik pita o svim dvojbama koje ga muče u besanim noćima. U tim noćima obično, na žalost, dogorijeva cigara života koju pjesnik naziva prošlošću trenutne ljepote. Pjesnik je svjestan tih razmeđa između sna i jave. Čezne da mu voljena priđe u noći uz osmijeh. Tu su i drugi ljubavni jadi i jadikovke s pitanjem: - Sada ne znam - hoće li doći. Ali, pjesnik promišlja, na prividno poetski način, o starcu koji je opijen "tugom života" dok ga sjećanja stižu. On pjeva i o stihu samoće i sanja kako je Ona bila uz Njega, i o zelenoj rijeci, i o svome nestanku, i spoznaji, istini i o molitvi boema, i tuzi sanjara... Na kraju prvoga odjeljka, sukladno svome pjesničkome uzoru, Darko Juka je spjevao *Odu alkoholu* i *Noć u krčmi* - sjećajući se Sergeja Jesenjina.

Središnji odjeljak Darko Juka je nazvao *Život kao ures*. I u podnaslovu ovog odjeljka poslužio se posljednjim stihovima Jesenjinove posljednje pjesme napisane vlastitom krvlju neposredno prije

samoubojstva, uoči svog 30. rođendana. Vjerujemo kako "jesenjština" nije ovladala snovima pjesnikovim i kako će on ostati na stazi života. Uostalom, treba vjerovati u sebe, svoje mogućnosti i prednosti što ih život pruža.

U drugom odjeljku autor pokušava biti misaono konkretniji, a životno apstraktniji. On pjeva o misli, o visinama u koje će poći jedne zvjezdane noći, o staroj kući i životu koji je u određenom trenutku za pjesnika zastao, o pjesmi satkanoj od bola, o rijeci smrti i životu koji će svoju riječ reći... Lao-Ce nas svojom mišlju poučava kako "izići u život znači ući u smrt". Mladi pjesnik ne bi smio biti opterećen crnim mislima, pogotovo ako će pored njega biti Ona. Ali, i ako ne bude, tu nije kraj svijeta ni života. I ne treba sumnjati u mogućnosti božanskoga sluha i sveprisutnosti. Tada će se moći izgovoriti i "riječi svete", riječi dvije onome koga doista volimo. Tada za pisanje pjesme neće biti potrebit Amor. Dovoljna će biti samo istinska ljubav. Nikakav epitaf ne odgovara onima koji se vole, a ponajmanje samoubojicama.

Ovo su samo neke od tema o kojima promišlja, na poetski način, mladac Darko Juka. I iz samih tematskih naznaka vidljivo je interesno polje i široka tematska paleta. Valjda je to običaj da mladi pjesnici, u potrazi za osobnim identitetom, toliko lutaju i traže. Kažu kako je običaj veliki vodič u ljudskome životu. Ako je to doista tako, lako je oprostiti Juki na opitima svake vrste.

Treći je odjeljak nazvao *Duša moja nemirna*. I sam stihovano zapisuje kako mu je "ovo škola života". Ako će u toj školi biti uspješan, već unaprijed čestitamo na uspjehu. Ako se prođe, moći će se proći i Stradunom, i drugim životnim odrednicama i dragim krajevima. U te krajeve autor je očito zaljubljen, s obzirom da je svaku pjesmu u ovoj zbirci označio nadnevkom i imenom mjesta u kojemu je pjesma nastala.

U određenom trenutku pjesnik se pita: - Zar je to sve? Nije! S jednakom ljubavlju on pjeva i o ljepoti Neretve, izvoru Lištice, o Zagrebu, Splitu, Makarskoj, Mostaru i drugim dragim mjestima koja su pjesnika inspirirala na stihovlje. Po svim tim životnim stazama kojima je pjesnik hodio, trošio je svoje životno crnilo, svoju tintu... Nešto je zapisivao što je stihovljem rezultiralo. I iz ove činjenice dade se naslutiti koliki je pjesnik sanjar i kako su mu pjesme bez suza.

Darko Juka je pjesnik s posebnim smislom za suvremenu modernost. U svojim pjesmama on se ne pridržava nikakavih pjesničkih pravila, uzora, shema...

Pjesnik jednostavno svojim osebujnim pjesničkim jezikom pripovijeda svoju poetsku ispovijed. Pri tome je, uglavnom, zaboravio poslužiti se običnim ili složenijim pjesničkim iziričajima koji upućuju na bogatstvo stilskih figura ili ukrašenog govora.

Darko Juka je krenuo pjesničkom stazom na put poetske neizvjesnosti. Ako misli istrajati i trajati na toj stazi, trebat će još mnogo, mnogo rada, dotjerivanja, lijepog "brušenja" svoga poetskoga izraza. Takav posao u ovome poslu nikada ne može biti završen. Samo na taj način moći će opstati naš mladi pjesnik koji svojim novim stilom, stilom "treće avangarde", može opstati u pravoj poplavi pjesničkih bujica.

Stjepan Galić

Mostar, 27. rujna 2003.

SJEĆANJE NA LJUBAV

Mnogi su već davno kazali kako sjećanja na ljubav nikad ne blijede. Ona ostaju s nama, vode nas i utječu na nas i dugo nakon što je izvor stimulacije presušio. Ova misao zasigurno nije nova, ali je točna.

I sad bih trebao napisati što to ja mislim o zbirci pjesama kolege Darka Juke, koji svu svoju energiju troši u novinarstvu, poeziji, i u nekim onomad iščezlim ljubavima. Ne želim koristiti onaj dosadni, nepoznati jezik za objašnjavanje pjesama, kao prvo što to ne znam, a kao drugo što je to toliko dosadno čak i onima koji od toga žive. E, upravo zato, neka si napisao ovakve pjesme, one su stvar duše, srca, iskrenosti i poštivanja najjednostavnije i najvrjednije stvari, koju čak i oni dosadni suvremeni pisci recenzija zovu *ljubav*. Tvoje pjesme nisu suvremene, ali meni se čini, da sve ono što se tim imenom zove, pomalo je dosadno i ne ostavlja traga, međutim za tvoje pjesme se može reći da ih neće prihvatiti upravo ovi koje sam spomenuo, ali hoće oni, koji oko srca osjećaju neku rusku ili bosansku siječanjsku zimu, a takvih je mnogo na ovim prostorima.

Dragi prijatelju, moram ti reći da si preiskren u novinarstvu, evo, sad vidim da si iskren i u poeziji, bio si iskren i u ljubavi, ali ne ide to tako na ovom

dijelu kršovitog Balkana, koji je, čini mi se, samo još Bogu drag i to iz njemu poznatih razloga, i ovim našim domaćim i bjelosvjetskim "mufljuzima", koji za razliku od Boga na ovim prostorima imaju sasvim druge ciljeve. Ljubav je hirovita i nepredvidljiva, čini mi se da je i ovo netko rekao, onda zašto sve ovo pišem, kad mi se stalno čini da je sve rečeno, e upravo zato što smo na ovom planetu, na kojem je sve već viđeno ili prije tisuću ili prije sto ili godinu dana ili pak jučer. I mi ćemo baš u tome uživati.

A ljubav Darka Juke kao i njegove pjesme su, ako ni za koga drugog, onda za njega, neponovljive, jer su trenutak istine koja je znana samo njemu i njegovoj bivšoj ili sadašnjoj ljepšoj polovici. A jesu li njegove pjesme umjetnost, to ćete pitati nekoga drugog, jer ja stvarno pojma nemam. Žurim se.

Emil Karamatić,
pjesnik i novinar BH Radija 1

Sadržaj

Proslov (*Ilija Drmić*) 5

Noćno nadahnuće 9

I. BESANE NOĆI

Bezimena 13
Upiti besane noći 14
Cigara života moga 15
Snoviđenje 16
Vapaj 17
Priđi u noći 18
U sat prvi jedne noći 19
Prijevara 21
Strah te večeri 22
To nisam ja 23
Balada o starcu 24
Stih samoće 25
Zelena rijeka 27
Bila si uz mene 28
- - - - - - - - 29
Spoznaja 30
Istina 31
Molitva boema 32

Tuga sanjara 33
Opet 34
Oda alkoholu 35
Noć u krčmi 37

II. ŽIVOT KAO URES

Misao 41
U visine 42
Stara kuća 43
Zvuk crva 44
Pjesma od bola 45
Rijeka smrti 46
Život će reći 47
U mislima 48
Kad bi uz mene bila 50
Je li me Gospod čuo 51
Riječi svete 52
Edenska idila 53
Bez tebe 54
Molitva 55
Odgovor 56
Skladba oprečnosti 57
Epitaf ljubavnika 58
Samoubojstvo 59
Osim u srcu 60
? 61
Tuga 62

III. DUŠA MOJA NEMIRNA

Nebo mi kaza 65
Dubrovačka noć pred svitanje 67
Utjeha 69
Buđenje kamena grada 70
Zar to je sve? 71
Na obali Neretve 72

Koju znadoh - više ne znam 73
Nepokoren 75
Sjeta uz more 76
Povratak 77
Podno svjetlećega križa 78
Mastilo u stazama 79
Zamagljenje 80
Zidine 81
laž 82
Suzama se vatre ne gase 83
Zaneseni sanjar 84
Suludost 85
Pjesma bez suza 86

Duhovne funkcije između
stvarnosti i apstrakcije (*Stjepan Galić*) 89

Sjećanje na ljubav (*Emil Karamatić*) 93